

Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Кафедра історії, суспільно-гуманітарних дисциплін та методики їх викладання
Відділ суспільних дисциплін
Завдання II (міського, районного) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
2018-2019 навчальний рік.

10 клас

1. Вирішить хронологічне рівняння (10 б.: за кожний рік–1 б., за подію в історії світу–1 б. До дати події в історії України треба додати або відняти запропоновану цифру і до отриманої дати підібрати подію, що відбулася в історії світу)

Подія в історії України	Дата (5б.)	+ – цифри для нової дати	Подія в історії людства за межами українських земель (5б.)
Заснування «Руської трійці» - напівлегального демократично-просвітницького та літературного угруповання		-5	
Початок польського повстання другої половини XIX ст..		+8	
Емський указ		+6	
Створення Товариства українських поступовців		-1	
Створення Головної української ради у Львові		+4	

2. Визначте, чиї портрети зображені на світлинах. Співвіднесіть з портретом подані факти, що стосуються певної особистості. Одним реченням охарактеризуйте місце особистості в історії. (15 б.: за кожне правильне співвідношення – 1 б., за правильне ім'я – 1 б., за характеристику діяльності – 1 б.)

1) 2) 3) 4) 5)

- А) Газета «Нью-Йорк Таймс», описуючи церемонію прощання з імператором, писала так: «Контраст між тим, що йшло попереду похоронної вози, і тим, що йшло позаду неї, був дійсно вражаючим. Перед нею йшла стара країна, за нею - нова».
- Б) Дослідник його творчості справедливо зауважив: «Навіть найвитонченіший читач, беручи в руки книгу про нього, не зможе стримати своєї цікавості, поки не знайде рядки, присвячені його вуху, все інше, здасться йому пересічним».
- В) На його життя було здійснено 11 замахів, під час останнього, здійсненого у Києві був смертельно поранений, похований на території Києво-Печерської лаври.
- Г) У старших класах гімназії взяв участь у революційній організації, написав революційну поему, за яку одержав тиждень «карцеру», а згодом його відрахували з гімназії, але здав іспит зрілості як стороння особа і отримав диплом.
- Д) Щедро спонсорував культурно-просвітницькі товариства, надавав стипендії молодим митцям. Перший пам'ятник йому поставили ще за життя, другий – задовго після.

Портрет (цифра)	факт біографії (буква)	Справжнє ім'я	Коротка характеристика діяльності
1			
...			
5			

3. Зазначте причини та наслідки історичних подій та явищ (20 б.)

Причини	Подія, явище	Наслідки
2 б.	Ліквідація кріпацтва (1861 р.)	2 б.
2 б.	Громадянська війна в США	2 б.
2 б.	Столипінська земельна реформа	2 б.
2 б.	«Воєнний комунізм»	2 б.
2 б.	Французька революція кінця XVIII ст.	2 б.

4. Історична вікторина (10 б.: за кожне правильно визначене поняття –1 б.)

1. Назва визначних громадських діячів національного відродження наприкінці XVIII — у першій половині XIX ст., котрі присвятили себе справі пробудження національної свідомості українців, збереження та розвитку рідної мови, літератури та культури, захисту українців від національного гніту в імперії Габсбургів.
2. Революції в Європі у 1848–1849 рр., які мали за мету знищення проявів феодалізму та створення незалежних національних держав. Революція (від латин. *revolutio* — переворот) — докорінна, якісна зміна в житті суспільства; переворот у якій-небудь галузі. Зазвичай пов'язана з примусом і збройною боротьбою.
3. Антифеодальні, антикріпосницькі виступи селянства в Київській губернії 1855 р. за відновлення козацтва як суспільного стану й військового формування.
4. Об'єднання підприємств, які виробляють продукцію певного виду, заради обмеження конкуренції та отримання високих (монопольних) прибутків.
5. Процес зосередження населення, економічного й культурного життя в містах
6. Суспільна верства працівників розумової праці, кращі представники якої стали в Україні провідниками української національної ідеї, творцями українського громадсько-політичного руху.
7. Напряму мистецтві, сформований у середині XIX ст., який ставив за мету правдиве відтворення дійсності в її типових обставинах та ознаках.
8. Перехід приватної власності у власність держави шляхом викупу або конфіскації, об'єктами чого можуть бути земля, промислові підприємства, банки, транспорт, зв'язок тощо.
9. Страйк загальнонаціональних масштабів, під час якого повстанці висувають вимоги політичного характеру.
10. Напряму в архітектурі та мистецтві наприкінці XIX ст. — на початку XX ст., що характеризувався використанням нових технічних можливостей і матеріалів, раціоналізмом, функціональністю, зверненням до архітектурних мотивів і традицій.

5. Простежте за містами, де відбувалися знакові події, що сприяли українському національному відродженню у XIX ст.. Дайте характеристику цим подіям. (15 б.: за правильне визначення події – 1 б., вказівка на ім'я діяча, пов'язаного з подією – 1б., характеристики події – 1б.)

№	Подія, що сприяла національному відродженню	Ім'я діяча/діячів, з якими пов'язана ця подія	Коротка характеристика події
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

6. Робота з документом (15б.)

Ознайомтеся з фрагментом документа і дайте відповіді на запитання. (15б.)

«Більшість малоросіян ... досить ґрунтовно доводять, що ніякої окремої малоруської мови не було, немає і не може бути і що наріччя їх, яке вживається простолюдом, є та ж російська мова, тільки зіпсована впливом на неї Польщі».

1. Про яке суспільне явище XIX сторіччя йдеться в уривку? Назвіть причини цього явища.
2. Проаналізуйте цей документ: яку назву він отримав, рік його прийняття, вкажіть обмеження і заборони, які встановлювалися цим документом.
3. Який документ другої половини XIX ст. встановив ще більші обмеження? Вкажіть його назву та рік прийняття. Назвіть конкретні заборони, які він встановлював?
4. Які події спричинили скасування обмежень, встановлених цими документами
5. Проаналізуйте наслідки скасування заборон для українського суспільства.

*Критерії оцінювання: *Визначення явища, його характеристика – 3б. *Аналіз причин – 2б. *Характеристика документів – 6б. *Аргументований висновок про наслідки події, значення події в історії країни – 4б.*

7. Робота з візуальним джерелом (15 б).

Розгляньте уважно фотографію та малюнок. Якій історичній події присвячені зображувальні джерела? Охарактеризуйте цю історичну подію за допомогою інших джерел інформації. опишіть бойовий шлях цього з'єднання, визначте його місце у національному відродженні.

*Критерії оцінювання: *Визначення місця події та дати – 2б. *Характеристика події - 3 б. *Опис бойового шляху з'єднання – 3 б. *Знання епохи і вміння оперувати історичним матеріалом, логіка викладання – 5б.*

**Оціночні судження – 2б.*

